

Een buitenlokaal, een buitenkans?

Mark Dees en Ieke van Velden

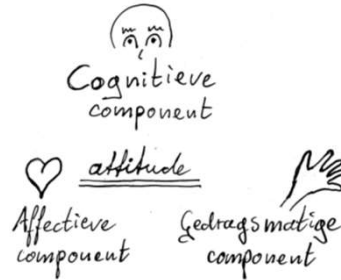

Inleiding

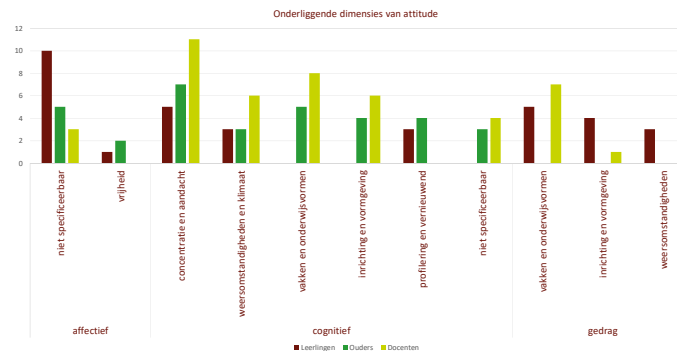
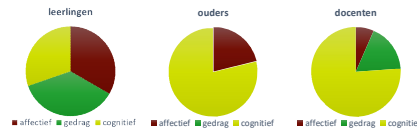
Aeres VMBO Ede wil het onderwijs op een aantrekkelijke manier verder ontwikkelen. In 2013 is het **Groen Leefpark** aangelegd, waarin praktijklessen worden gegeven. In dit park is een cirkelvormige ruimte gemaakt waar leerlingen kunnen zitten. Het idee is ontstaan om daar een buitenlokaal van te maken.

Theorie - attitude

Resultaten

- De attitude van leerlingen is evenredig opgebouwd. Reacties en uitspraken bevatten ongeveer evenveel affectieve, gedrags- als cognitieve componenten.
- Bij ouders en docenten ligt de nadruk op cognitieve componenten. De attitude van docenten wordt slechts in beperkte mate bepaald op basis van affectieve componenten.
- De attitude van leerlingen wordt met name bepaald door niet specifieke affectieve elementen. Het gaat hierbij om reacties als "kapot cool" en "vet idee."
- Leerlingen en docenten hebben een duidelijke overtuiging welke vakken en onderwijsvormen zich lenen voor buitenlessen. "Maatschappijleer zou ik niet doen, want dat is best een serieus vak..."
- Leerlingen en ouders hebben de overtuiging dat een buitenlokaal vernieuwend is en dat dit bijdraagt aan de profilering van de school. "Niet veel scholen hebben een buitenlokaal...tenminste hier in Ede niet...dan ben je wel een beetje uniek." Docenten benoemen dit niet.
- Het grootste deel van de genoemde dimensies zijn positief van aard. Hierop is één uitzondering zichtbaar. Alle respondenten hebben de overtuiging dat leerlingen zich minder goed kunnen concentreren in een buitenlokaal. "...ik denk dat die kinderen gewoon niet gaan luisteren omdat ze buiten zijn." Docenten stellen hier tegenover dat uitwaaien, bewegen en een open ruimte de werkhouding van leerlingen ook positief kan bevorderen. "Leerlingen zitten niet in een klassikale situatie en kunnen daardoor veel meer ruimte en vrijheid nemen om dat te leren wat ze willen leren."

Onderzoeksvraag

Welke **attitude** hebben docenten, ouders en leerlingen ten opzichte van een buitenlokaal?

Methode

Om een antwoord te krijgen op de onderzoeksvraag zijn er twee groepsinterviews gehouden: één interview met leerlingen die zitting hebben in de leerlingenraad en één interview met ouders van de lokale ouderadviesraad. Daarnaast is een aantal docenten gevraagd om schriftelijk een paar vragen te beantwoorden. Alle respondenten hebben voor het beantwoorden van de vragen eerst beelden bekeken van mogelijke buitenlokalen.

De interviews zijn opgenomen en uitspraken en reacties gecodeerd op basis van de drie componenten van attitude. Ook de schriftelijke reactie van de docenten zijn op gelijke wijze gecodeerd. Daarnaast zijn de reacties geordend op inhoudelijke dimensies en is bepaald of uitspraken en reacties positief of negatief geladen zijn.

Conclusie

Leerlingen, ouders en docenten hebben over het algemeen een positieve attitude ten opzichte van een buitenlokaal. De attitudes van de verschillende groepen zijn wel verschillend opgebouwd en de nadruk ligt per groep respondenten op verschillende dimensies. De grootste zorg ligt voor alle groepen in de veronderstelling dat leerlingen zich buiten minder goed kunnen concentreren.

Aanbevelingen

- Doe nader onderzoek naar de concentratie van leerlingen in buitenlokalen.
- Laat leerlingen samen met docenten onderzoeken welke lessen en onderwijsvormen geschikt zijn voor buitenlessen.
- Houd bij de inrichting en het gebruik van het buitenlokaal rekening met de wensen van leerlingen en docenten.
- Gebruik het buitenlokaal in de profilering van de school.

Bronnen:

Communicatie Kenniscentrum. (2014, januari 3). Tricomponent attitude model. Opgehaald van <https://communicatiek.com/2014/01/03/tricomponent-attitudemodel/>
 De onderzoekers. (sd). Opgehaald van Website van De Onderzoekers, onderzoeksbureau voor communicatievraagstukken rond dienstverlening: <http://de-onderzoekers.nl/theorie-technieken/houding/onderzoek-naar-houding-tricomponent-attitudemodel/>
 Fazio, R. (1990). Multiple processes by which attitudes guide behavior: The MODE model as an integrative framework. M. Zanna (Ed.) Advances in Experimental Social Psychology, vol 23, 75-109.
 Goff, L. S. (2018). Public Elementary School Teachers' Experiences With Implementing Outdoor Classrooms. Opgehaald van <https://scholarworks.waldenu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=6903&context=dissertations>
 Kennisrotonde. (2018, juli 12). Welke invloed heeft het geven van lessen in een buitenlokaal op de leerprestaties en motivatie van vmbo leerlingen? Den Haag: Kennisrotonde
 Ontario Forestry Association. (sd). Building outdoor classrooms: A guide for succesful fundraising. Opgehaald van Website van Forest Ontario: https://fef.td.com/wp-content/uploads/2013/03/TD-OutdoorClassroomGuide_ENG_FINAL.pdf
 Rosenberg, M., & Hovland, C. (1960). Cognitive, Affective and Behavioral Components of Attitudes. In: Rosenberg, M.J. and Hovland, C.I., Eds., Attitude Organization and Change: An Analysis of Consistency among Attitude Components. New Haven: Yale University Press.